

РЕСПУБЛИКА

Г1АЛГ1АЙЧЕ

РЕСПУБЛИКА

ИНГУШЕТИЯ

ГАОУ «Лицей-центр одаренных детей «Олимп»

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по НМР

Албагачиева А.А. _____

« » _____ 2023

УТВЕРЖДАЮ

И.о.директора

А-М.Б.Аушев _____

« » _____ 2023

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета
«Ингушская литература»

для 5 класса основного общего
образования на 2022-2023 учебный год

Составитель: Латырова Хяди Юнусовна
учитель ингушского языка и литературы

с.п. Яндаре 2023

5-ча класе г1алг1ай литературах йола балха программа

Кхетама каьхат

Г1алг1ай литература кхыдола предметаш санна базови дешара дисциплина я.Цу керттера декхар да дешархой эхь- эздел долаш,хозаненна лоарх1ам болаш,мехка истории дикаг1а довзаш,кхетамца кхебар.

Г1алг1ай литература базови ларда т1а 1омадаро аьттув хулийт дешархошта ва къаман литература дег1адара наькъаш довзийта,цо хьабена чолхане никъ теркалбайта замано д1адехккача беса цун декхараш а идейни чулоацам а хувцалуш хилар теркалде.Балха план в1ашаг1ъелла я исбахьален произведенеш урокашка а классал арахьа дешархоша к1оаргга уйла а еш, чулоацам бешаш,цун тохкам беш,болх д1ахьоргболаш цул совг1а,цо кхоачашду кхы а 1алаьмате бокккача лоарх1ама декхараш-дешар наькаш лакхьер,дешархой дувзадenna къамаьл шаьрдар.

Ер программа оттаяь5-11класашта лаьрх1а йолча республикански программ ларда т1а.Автор Л.Б.Зязикова Магас.2012,

хрестомати 5 класс.Чахкиева Рахима Ахмедовна. Магас. 2015.

Программо белгалъяьхай г1орбаьннача г1алг1ай йоазанхой лоарх1а мег1а йола говзам произведенеш, цар тема, керттера уйла, турпалхой васташ, пайда эцийт цар т1а лелабеш болча ц1енача, говзамеча метта.

Школе 1омае еза произведенеш къоастаеш, терко т1аяхийтай лакха исбахьалеш говзалца язъяь хилара, дешархошта нравственни кхетам луш, цар сакхетам лакхбеш.

Даьхе а гонахьара алам а деза а уж 1омабеш хилара.

Программо хьакъоастадаьд литературни произведеней чулоацам к1оаргаг1а дешархошта 1омабара , литературни теории дикаг1а йоавзийтара эшаш дола декхараши наькъаши-

-Кхетамца, уйла а еш, исбахьален произведенеш ешар.

-Шаьра, къоастадеш дешар,

-Тайп-тайпара чулоацам хьабувцар (Текста гарга, хоржаш, хаттарашта жоп луш, автора ц1ерах, дешархочун ший ц1ерах ишт. кха. д1.).

-Стихай, байтий тексташ дагахь 1омаяр.

-Исбахьален произведеней тайпа, жанр белгалъяр.

-Автора керттера уйла гучайоаккхаш йолча эпизодий анализ яр.

-Дешархой класе а классал арахьа а ешаш йола произведенеш шоай ло1а мег1а (самостоятельно) яшха, керттера ма1ан а, уйла а гучаяккха 1омабар.

-Йоазанхочун вахара а кхоллама а никъ тахка, цо айяь проблемаш белгалъе, цар мах хоадабе дешархой 1омабар .

-Дувзадenna къамаьл шаьрдара.

-Керттерча турпалхой оаламаш, царна юкьера юкь-моттиг, конфликт белгалдар.

-Говзамеча наьна метта торонаш – эпитеташ , дустараш, метафораш, дийндар, кицаш, фразеологизмаш къоастаяр, произведене идейни чулоацам къоастабара, цар леладу г1улакх белгалдар.

-Рефераташ, докладаш, исбахьален произведеней чулоацам тохкаш кхоллама балхаш дар, дувзадenna къамаьл шаьрдар.

-Дешархой эхь-эздел долаш, х1ама довзара, тахкара т1акхувш, гуманистически сакхетам болаш, ший граждански позиции йоалаш, Даьхенцара безам лакха болаш, ший къам а , къаман истории а литература довзара т1акхувш 1омабар.

-Г1алг1ай литературу дег1адоаг1аш хьабена чолхане никь,кхыча къамий литература юкьера цун моттиг йовзаш,дешара культура дег1айоалаеш болх бар.

-Произведеие чулоацамгеи кугацеи хьежжа йоккха эпически произведенеш тахка,цар исбахьален белгалонаш къоастае дешархой 1омабар.

-Кхоллама,тохкама балхаш деш шоашта эшаш йола материал,информаци журналаш т1ара,газеташ т1ара,тайп-тайпарча тексташ т1ара,Интернете лаха,нийсье дешархой 1омабар.

«Календарно-тематическое планирование уроков ингушской литературы в 5 классе»

Г1алг1ай литература

5-г1а класс

№	Тема	Декхар		Урока лоарх1ам	Кхоачам	Дошло рг	Ц1аг1ара болх
		Сахь ат	Та ьр ах ь				
1	Муталиев Хь.-Б. «Цхьоалаг1ча сентябре»	1	5.0 9.	Поэта кхоллам бовзийтар.	Поэта сурт, книжка	Хьабькъ ал	Оаг1ув 4 Дагахьа 1омае.
2	Яндиев Дж. «Деша г1о яхаш мо»	1	7.0 9.	Стихотворени шаьра ешар,цун уйла тахкар.	Сурт, Стих.сборни к		Оаг1ув 5
3	Хамхоев А. «Лораделаш доттаг1ал» Яндиев Дж. «Доттаг1ал»	1	12. 09.	Стихотворени шаьра ешар цун ма1ан тахкар	Сурт, Журнал «Сердало» автора кхоллам	Доттаг 1ал	Оаг1ув 7 1омае
4	Гагиев А.Г. «Дика доттаг1а»	1	15. 09.	Байт тахкар	Поэта сурт, Стих. сборн.		Оаг1ув 8-9 1омае
5	Гагиев А.Г. «Дегаг1оз»	1	20. 09.	Байт тахкар	Поэта сурт, Стих. сборн.	Дегаг1 оз	Оаг1ув 12
6	Вай мохк.	1	22. 09.	Дешара навькаш шаьръяр. Шоай уйла йоазонца хьокха 1ом.			Оаг1ув 12- 14
7	Албаков Дж. «Г1алг1айче, хьо еза сона» яр.	1	27. 09.	Дешара навькаш шаьръяр.	Сурт		Оаг1ув 14- 15
8	Г1алг1ай	1	29.	Гербах лавца хоам	Сурташ		Оаг1ув 15-

	республика паччахьалкхен герб.		09.	бар. Дешара навыкаш шаьръяр.			17 Деша,хьад увца
9	Вай республика Герб.Байракх	1	4.10.	Дешара навыкаш шаьръяр.	Г1алг1ай байракха сурт		Деша,хьад увца
10	Г1алг1ай Республика паччахьалкхен Гимн. Сочинени язъе кийчо яр	1	6.10.	Гимн йовзийтар	Книжка		Оаг1ув18, 1омае. Материал гульяр
11	Сочинени «Самохк»	1	11.10.	Дешара навыкаш шаьръяр. Шоай уйла йоазонца хьокха 1ом.			Кердадакхар
12	Вышегуров Мухьмад «Г1алг1ай назам»	1	13.10.	Дешара навыкаш шаьръяр	Журнал «Сердало» автора кхоллам, сурт		Оаг1ув 19-20
13	Г1алг1ай багахбувцам.	1	18.10.	Фаьлгий лоарх1ам бовзийтар.	Г1алг1ай фаьлгий книжкаш.	Аьла, бийдо лг	Оаг1ув 21-23
14	Хьакхеи чкъаьреи .	1	20.10.	Чулоацам бовзийтар. Шоай уйла йоазонца хьокха деш.1ом.	Хьакхеи чкъаьреи сурташ.		Оаг1ув 24-29
15	Муталиев Ш. Х.-Б. «Борзи 1аьхари»	1		Дешара навыкаш шаьръяр.	Автора сурт, книжка	Буракъ	Оаг1ув 29-33
16	Маьр-йи1иг .	1		Чулоацам тахкар .		Вампал	Оаг1ув 33-39
17	Хьаькъал дола воккха саги къиза аьлеи	1		Чулоацам тахкар.	Книжкаш, сурташ	Г1амсилг	Оаг1ув 40-41
18	Цогали боабашки.	1		Дешара навыкаш шаьръяр . Чулоацам тахкар.	Сурташ, Тайп-тайпара ловз.		Оаг1ув 41-43
19	1овдала борзи, хьаькъал дола каи , майра говри,говза вири.	1		Чулоацам тахкар.			Оаг1ув 44-46

20	Малх,бутт къовсарах.	1		Чулоацам тахкар.	Сурташ,кни жка		Оаг1ув 46- 59
21	Даъ-сесаги кхо вошеи .	1		Чулоацам тахкар.			Оаг1ув 50- 58
22	Ховли-довзали (пхъубуарг)	1		Берий интеллект тахкар.	Журналаш, берий книжкаш.		Оаг1ув 61- 66
23	Берий иллеш, ловзаравш.	1		Берий иллейи ловзарийи ма1ан тахкар	Г1алг1ай иллеш	Балаж	Оаг1ув 67- 70
24	Тхъуждаргаш	1				Бумба рг	Оаг1ув 71- 72
25	Ткъоб1аъ- Ердагахъа дошув корадича.	1		Дешара навикаш шаъръяр.	Книжка	Ерд	Деша,хъад увца
26	Гагиев А.Г. «Яхийла Даъхе» , «Дика саг накъавоаккхаш баъккха ловц»	1		Стихотворени ма1ан тахкар	Сурт, книжка	Кхуврч	Оаг1ув 78- 79
27	Багахбувцами литературеи.	1		Дешар шаърдар.		Ло1ам	Деша,хъад увца
28	Базоркин И. «Заретта»	1		Чулоацам тахкар	Автора сурт,кхолла м.	Лувкхе ра	Оаг1ув 83- 97
29	Базоркин И. «Заретта»	1		Чулоацама анализ яр.			Деша,хъад увца
30	Базоркин И. «Заретта»	1		Сочиненена кийчо яр.			Дувцара анализ е
31	Сочинени «Заретта- керттера турпалхо»	1		Кхоллама болх			Анализ е дувц.
32	Осмиев С.Хъ. «Лийг»	1		Дешара навикаш шаъръяр.	Автора сурт,лийга сурт.	Лаъча, лийг	Оаг1ув 99- 100
33	Осмиев С.Хъ. «Вахар.В1аъхий ва со»	1		Дешар шаърдар,чулоацам бовзийтар.	Журнал «Села1ад», книжка	Мажар	Оаг1ув 101-103
34	Осмиев С.Хъ. «Х1ана йийттар сона!»	1		Чулоацам бовзийтар.	Книжка	Макха	Оаг1ув 103-106
35	Озиев И.С.	1		Меттацара лерх1ам	Автора сурт,	Махъс	Оаг1ув

	«Мотт»			а к1оаргал а гучаяккхар.	Стихай сборник	еш	107-108
36	Озиев И.С. «Нахацара г1улакх»	1		Стихотворене ма1ан гучадаккхар	Книжка	Маша	Оаг1ув 108-109
37	Яндиев Х. Дж. «Со з1амига волча хана»	1		Дешара навыкаш шаъръяр	Сурт	Сарма кх	Оаг1ув 110-112
38	Яндиев Х. Дж. «Дог1а»	1		Стихотворене анализ яр			Оаг1ув 112
39	Яндиев Х.Дж. «Балха 1уйре.Эпитет»	1		Дешара навыкаш шаъръяр	Стих-ни сборникаш.	Сарпал	Оаг1ув 113-114
40	Осмиев Хь . «Кердача шераца боаккха ловц» ,	1		Дувзаденна кхъамаъл шаърдар	Сурт, книжка	Текъа	Оаг1ув 116
41	Осмиев Хь. «Керда шу ширача хана дездар». Сочинени кийчо яр.	1		Чулоацам тахкар	Книжка		Деша,хъад увца
42	Сочинени «Бераш 1анна г1аддахад»	1		Сурта т1ара дувцар оттадар	Сурт		Керд.
43	Ведзижев А. А. «Лар»	1		Дешара навыкаш шаъръяр.	Автора сурт, кхоллам.	Телата	Оаг1ув 121-123
44	Ведзижев А.А. «Кхор»	1		Анализ яр	Книжка	Ушал	Оаг1ув 123-126
45	Ведзижев А.А. «Доттаг1чун инкал»	1		Чулоацам тахкар.	Инкала сурт		Оаг1ув 126-133
46	Повествовани, монолог, диалог.	1		Повест.,монолог, диалогах кхетам балар.	Книжка		Оаг1ув 133-134
47	Плиев 1. М.-С. «Оамал»	1		Дешар шаърдар,чулоацам тахкар.	Автора сурт, книжка	Уст	Оаг1ув 135-138
48	Плиев 1. М.-С. «Нане оттаяь пхиъ»	1		Чулоацам бовзийтар			Оаг1ув 138-140
49	Композиции сюжети	1		Композ. Сюжетах кхетам балар	Учебник	Фарал	Оаг1ув 141
50	Дистар.Олицет	1		Дешара навыкаш			Оаг1ув

	ворени (дийндар)			шаъръяр.			142
51	Зязиков Х.Б. «Пхъа лехар»	1		Чулоацам тахкар	Сурт, Книжка	Ч1уг	Оаг1ув 144-147
52	Зязиков Х.Б. «Нани». Сочинени кийчо яр	1		Чулоацам тахкар			Оаг1ув 147-156
53	Сочинени «Нани са дегаг1оз»	1		Шоай уйла хоза а шаъра а йоазонца хъокха деш. 1омабар.			
54	Чахкиев И.С. «Мала мичахъа вах!»	1		Дешар шаърдар,чулоацам тахкар.	Автора сурт, кхоллам	Хъаг1	Оаг1ув 157
55	Чахкиев И.С. «Маъкха г1орг1илгаш»	1		Дешара навыкаш шаъръяр	Книжка	Шалта	Оаг1ув 158-178
56	Чахкиев И.С. «Маъкха г1орг1илгаш»	1		Чулоацам тахкар.	Маъкхах дола дувц.	Энгар	Оаг1ув 158-178
57	Картоев М. «Седкъий»	1		Дагалоаттам шаърбар.	Автора сурт, Книжка.		Дагахъа 1омае
58	Картоев М. «К1ормац» .Стихотворени кхоллара говзал.	1		Дешара навыкаш шаъръяр.		Шак1а	Хаттарашт а жоп ле
59	Чахкиев М. «Денал»	1		Дешара навыкаш шаъръяр.	Сурт		Оаг1ув 179-181
60	Боков А. «Оарц»	1		Дувцара анализ яр.	Сурт	Ч1ир	Оаг1ув 181-185
61	Угурчиев А.-Г. «Къулаци мараци»	1		Чулоацам тахкар	Автора сурт, книжка		Оаг1ув 185-186
62	Муталиев Хъ.-Б. «Кулгаши б1аргаши»	1		Дагахъа 1омаяр	Сурт		Оаг1ув 188-189
63	Чахкиев С. «Фаъра хъазилг»	1		Дешар шаърдар	Книжка, сурт		Оаг1ув 189-190
64	Хашагульгов 1. «Лоамарой лаътта бахац». Сочинени	1		Шаъра дешар.	Сурт	Шар	Оаг1ув 193-194

	кийчо яр						
65	Арчаков С. «Эздел» Сочинени «Эздел»	1		Шоай уйла йоазонца хьокха деш.1омабар			Оаг1ув 190-192
66	Аушев М. «Ховли- довзали»	1		Дешархой интеллект тахкар			Хаттарашт а жоп ле.
67	Вышегуров А. «Сага мотт»	1		Дагалоаттам ч1оаг1бар	Стих.сборни к	Шолх	Оаг1ув 206
68	Ведзижев А. «Даьхен сурташ»	1		Дагалоаттам ч1оаг1бар	Книжка, сурт		Оаг1ув 206-207